

Nové trendy v léčbě astmatu

MUDr. Tomáš Balner, doc. MUDr. Jaromír Bystroň, CSc.

Oddělení alergologie a klinické imunologie FN Ostrava a Lékařská fakulta Ostravské univerzity, Ostrava

Astma bronchiale je jedno z celosvětově se nejčastěji vyskytujících chronických zánětlivých onemocnění. V posledních letech došlo k významnému pokroku ve výzkumu astmatu, který přispěl k rozvoji nových a účinnějších terapeutických strategií. Autor předkládá aktuální přehled diagnostiky, léčby, péče a principu personalizované medicíny u astmatických pacientů.

Klíčová slova: asthma bronchiale, diagnostika, léčba.

New trends in asthma treatment

Bronchial asthma is one of the most commonly occurring chronic inflammatory single-molecule diseases worldwide. In recent years, there have been significant advances in asthma research that have contributed to the development of new and more effective therapeutic strategies. The author provides an up-to-date review of the diagnosis, treatment, care, and principles of personalized medicine in asthmatic patients.

Key words: bronchial asthma, diagnostics, treatment.

Úvod

Astma bronchiale je heterogenní onemocnění charakterizované chronickým zánětem a hyperaktivitou průdušek s jejich variabilní, často reverzibilní obstrukcí. Klinické projevy astmatu zahrnují epizody dušnosti, sípání, pískání na hrudníku, kašle nebo svíravého pocitu na hrudi. Tyto symptomy mohou být různě intenzivní a mohou se měnit v čase.

Celosvětová prevalence průduškového astmatu se odhaduje na 334 milionů lidí. Prevalence astmatu se značně liší mezi jednotlivými zeměmi; ve vyspělejších zemích je prevalence vyšší, což může být důsledkem různých environmentálních a genetických faktorů. V České republice trpí astmatem přibližně 8 % populace, což je v souladu s evropskými trendy. Díky kvalitní péči odborných specialistů je úmrtnost na astma v České republice velmi nízká, s přibližně 100 úmrtími ročně.

Astma je považováno za chronické onemocnění, které je většinou dobře léčitelné, ale vyléčit jej zcela nelze. Podobně jako u jiných

chronických onemocnění, špatná kontrola astmatu může vést k významným nákladům na zdravotní péči a ke ztrátě pracovní produktivity.

Věk začátku onemocnění hraje důležitou roli v jeho klinickém projevu. Astma s časným nástupem je často spojováno s alergickými onemocněními a může mít velmi variabilní závažnost, zatímco astma s pozdním nástupem bývá často závažnější a obtížněji léčitelné. Fenotyp astmatu s pozdním nástupem se vyskytuje většinou u dospělých, častěji u žen než u mužů, a je obvykle nealergického původu. Naopak, atopie je přítomna u vysokého procenta pacientů s astmatem začínajícím v dětství. Tento rozdíl ve fenotypech astmatu má zásadní vliv na diagnostiku a léčbu, přičemž astma s pozdním nástupem bývá často spojeno s horšími respiračními funkcemi a vyšší mírou chronických exacerbací.

Diagnostika

Diagnostika astmatu je v zásadě klinická. Dobře cílená anamnéza poskytne klíčové

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Cit. zkr.: *Med. Praxi.* 2024;21(5):270-275
<https://doi.org/10.36290/med.2024.032>

Článek přijat redakcí: 17. 8. 2024

Článek přijat k tisku: 4. 9. 2024

MUDr. Tomáš Balner
tomas.balner@fno.cz